

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»**

**Навчально-науковий інститут фізичного виховання і спорту
Кафедра теорії та методики фізичного виховання**

Пелипась Дмитро Сергійович

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРАКТИЧНОГО ВИВЧЕННЯ
КУРСУ «ІСТОРІЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА ОСНОВИ
ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ» ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ**

Полтава

2023

УДК 7А (09)(075.8)796.032

Рецензенти:

Школа О. М. – кандидат педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри фізичного виховання та спортивного вдосконалення КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

Холодний О. І. – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету фізичного виховання ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Пелипась Д. С.

Методичні рекомендації до практичного вивчення курсу «Історія фізичної культури та основи олімпійської освіти» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня. Полтава. Видавництво ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2023. 65 с.

Методичні рекомендації розкривають основний зміст освітнього компоненту «Історія фізичної культури та основи олімпійської освіти», формують уміння здобувачів вищої освіти використовувати знання, які були отримані на лекціях у процесі практичних робіт.

Методичні рекомендації будуть корисними для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 014.11 «Середня освіта. Фізична культура» під час підготовки до практичних занять та самостійної роботи.

УДК 7А (09)(075.8) 796.032

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», протокол № 10 від 28 квітня 2023 р.

© Пелипась Д. С.
ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» 2023

Зміст

ВСТУП	4
I. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА	6
1.1. Практичне заняття. Змістовий модуль № 1 Всесвітня історія фізичної культури Тема 1. Історія фізичної культури як специфічна галузь знань.....	6
1.2. Практичне заняття. Змістовий модуль № 1 Всесвітня історія фізичної культури Тема 2. Фізична культура в первісному суспільстві.....	8
1.3. Практичне заняття. Змістовий модуль № 1 Всесвітня історія фізичної культури Тема 3. Фізична культура Стародавнього світу.....	10
1.4. Практичне заняття. Змістовий модуль № 1 Всесвітня історія фізичної культури Тема 4. Фізична культура епохи середньовіччя.....	11
1.5. Практичне заняття. Змістовий модуль № 1 Всесвітня історія фізичної культури. Тема 5 Фізична культура Нового часу.....	15
1.6. Практичне заняття. Змістовий модуль № 1 Всесвітня історія фізичної культури. Тема 6 Фізична культура Нового часу.....	16
1.7. Практичне заняття Змістовий модуль № 2 Історія фізичної культури в Україні Тема 1. Витоки фізичної культури в Україні.....	18
1.8. Практичне заняття. Змістовий модуль № 2 Історія фізичної культури в Україні Тема 2. Фізична культура та спорт у незалежній Україні.....	23
1.9. Практичне заняття. Змістовий модуль № 3 Основи олімпійської освіти Тема 1. Система олімпійської освіти.....	26
1.10. Практичне заняття. Змістовий модуль № 3 Основи олімпійської освіти Тема 2. Олімпійська освіта в процесі підготовки здобувачів освіти.....	29
1.11. Практичне заняття. Змістовий модуль № 3 Основи олімпійської освіти Тема 3. Міжнародний олімпійський рух.....	32
1.12. Практичне заняття. Змістовий модуль № 3 Основи олімпійської освіти Тема 4. Олімпійські чемпіони Луганщини.....	35
II. ЧАСТИНА ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.....	37
2.1. Орієнтовна тематика рефератів	37
2.2. Вимоги до оформлення рефератів.....	39
2.3. Критерії оцінювання рефератів.....	44
III. ЧАСТИНА ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ	46
3.1. Питання для самоконтролю.....	46
3.2. Тести для самоперевірки.....	50
IV. ГЛОСАРІЙ.....	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	65

ВСТУП

Важливим елементом у курсі «Історія фізичної культури та основи олімпійської освіти» є виконання практичних робіт та самостійна діяльність здобувачів вищої освіти – майбутніх учителів фізичної культури. Великий навчальний матеріал розділів представленої дисципліни з формування та перетворення систем фізичного виховання є складним у теорії та практиці фізичної культури. Значення «Історії фізичної культури та основ олімпійської освіти» полягає у формуванні навичок та вмінь здобувачів вищої освіти з узагальнення історичного досвіду фізичного виховання, роботі з першоджерелом зі спортивної діяльності, а також встановлення зв'язків з іншими дисциплінами навчального плану.

Теоретичний матеріал значно підвищує рівень якісної професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури та розширює їхній світогляд в своїй професії.

Основні завдання історії фізичної культури і спорту: охарактеризувати розвиток фізичної культури та спорту з огляду та історичні процеси становлення суспільства; показати важливість фізичної культури та спорту в житті людини в різні історичні етапи, сприяти розвитку світогляду майбутніх учителів фізичної культури; сприяти вихованню почуття патріотизму, самосвідомості, почуття поваги до культурної спадщини; розвивати критичне мислення; формувати культуру вчителя фізичної культури та здатності до агітації здорового способу життя; сприяти розвитку знань, умінь та навичок в сфері фізичної культури та спорту.

Кожне заняття включає такі види роботи:

- 1) практичне завдання в письмовій формі;
- 2) питання для самоконтролю, відтворення інформації, що вимагають від студентів відтворювати інформацію з пам'яті;

3) контрольні питання, частина з яких використовується для формування завдань з перевірки знань;

4) тестові завдання з вибірковими варіантами відповідей(один із яких правильний, а інші невірні або неповні) та відкритою формою відповіді.

Методичні рекомендації призначені для цілеспрямованої роботи здобувачів вищої освіти (практичні заняття, самостійна робота, підсумковий контроль знань), а також для підготовки до семінарських занять, заліків та екзаменів із цієї навчальної дисципліни. Навчальна діяльність здобувачів вищої освіти в процесі роботи з будується з розрахунком на їхню автономну роботу, викладач виконує лише організуючу та консультативну функцію, що полягає в кількісному та якісному аналізі й оцінці виконання контрольних тестів та завдань.

Методичні рекомендації до практичного вивчення курсу «Історія фізичної культури та основи олімпійської освіти» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня покликаний забезпечити професійно-педагогічну підготовку майбутніх учителів фізичної культури, розвивати в них стійкий інтерес до обраної спеціальності; стимулювання науково-методичної творчості та розвиток дослідницьких здібностей майбутніх фахівців галузі фізичної культури і спорту.

І. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

1.1. Практичне заняття. Змістовий модуль № 1 Всесвітня історія фізичної культури
Тема 1. Історія фізичної культури як специфічна галузь знань.

Тема: Історія фізичної культури як специфічна галузь знань.

Мета: Перевірити знання, щодо загальних понять історії фізичної культури (ІФК).

План

1. «Історія фізичної культури» як навчальна та наукова дисципліна.
2. Структура курсу, його зв'язок з іншими предметами.
3. Основні терміни і поняття дисципліни та еволюція їхнього розвитку.
4. Періодизація та джерела вивчення історії фізичної культури.

Виконання завдань

1. Що таке історія фізичної культури?
2. Що є об'єктом вивчення ІФК?
3. Що таке фізична культура?
4. Які завдання вирішує ІФК?
5. Дайте характеристику розвитку ІФК.
6. Які періоди розвитку ІФК?
7. Джерела вивчення ІФК?

Література

1. Винничук Олег. Історично-педагогічні аспекти розвитку фізичної культури. Тернопіль. АСТОН, 2001. 404 с. АСТОН, 2001. 404 с.
2. Золоті сторінки олімпійського спорту України / За ред. І. Федоренка. Київ: Олімпійська література, 2000. 192 с.
3. Президенти Міжнародного олімпійського комітету. Життя та діяльність. Під заг. ред. М. Булатової. К. Олімпійська академія України, 2001.
4. Солопчук М. С. Історія фізичної культури та спорту. Кам.-Под.: Абетка, 2001. 136 с.
5. Солопчук М. С. Олімпійська освіта. Кам'янець-Подільський.

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 176 с.

6. Пангелова Н. Є. Історія фізичної культури: навчальний посібник. Київ, 2007. 288 с.

7. Степанюк С. І., Гречанюк О. О., Маляренко І. В. Методичний посібник для вивчення дисципліни «Історія фізичної культури» за блочно-модульною системою: Для студентів денної та заочної форми навчання факультету фізичного виховання та спорту. Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. 236 с.

8. Школа О. М., Золочевський В. В. Історія фізичної культури. За вимогами кредитно-трансферної системи: Навчальний посібник / За ред. О. М. Школи. Харків, ХГПА, 2013. 217 с.

1.2. Практичне заняття. Змістовий модуль № 1 Всесвітня історія фізичної культури Тема 2. Фізична культура в первісному суспільстві.

Тема: Фізична культура Стародавнього світу.

Мета: Перевірити знання, щодо фізичної культури первісного суспільства.

План

1. Витоки фізичної культури.
2. Теорії походження фізичної культури.

Виконання завдань

1. Розкрити 4 теорії походження фізичних вправ:

<i>Теорія надлишкової біологічної енергії</i>	<i>Матеріалістична теорія</i>	<i>Культова теорія</i>	<i>Теорія гри</i>

2. Знайдіть у мережі Інтернет 10 наскельних зображень, розмістіть їх у word-файлі та напишіть невелику історію цих зображень.

Література

1. Винничук Олег. Історично-педагогічні аспекти розвитку фізичної культури. Тернопіль. АСТОН, 2001. 404 с. АСТОН, 2001. 404 с.
2. Золоті сторінки олімпійського спорту України / За ред. І. Федоренка. Київ: Олімпійська література, 2000. 192 с.
3. Президенти Міжнародного олімпійського комітету. Життя та діяльність. Під заг. ред. М. Булатової. К. Олімпійська академія України, 2001.
4. Солопчук М. С. Історія фізичної культури та спорту. Кам.-Под.: Абетка, 2001. 136 с.
5. Солопчук М.С. Олімпійська освіта. Кам'янець-Подільський. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 176 с.

6. Пангелова Н. Є. Історія фізичної культури: навчальний посібник. Київ, 2007. 288 с.

7. Степанюк С. І., Гречанюк О. О., Маляренко І. В. Методичний посібник для вивчення дисципліни «Історія фізичної культури» за блочно-модульною системою: Для студентів денної та заочної форми навчання факультету фізичного виховання та спорту. Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. 236 с.

8. Школа О. М., Золочевський В. В. Історія фізичної культури. За вимогами кредитно-трансферної системи: Навчальний посібник / За ред. О. М. Школи. Харків, ХГПА, 2013. 217 с.

1.3. Практичне заняття. Змістовий модуль № 1 Всесвітня історія фізичної культури Тема 3. Фізична культура Стародавнього світу.

Тема: Фізична культура стародавнього світу.

Мета: Перевірити знання, щодо фізичної культури Стародавнього світу.

План

1. Особливості, провідні форми та суспільне значення фізичної культури Стародавнього світу.
2. Значення фізичного виховання в житті Стародавньої Греції. Зміст античної гімнастики.
3. Особливості фізичної культури Стародавнього Риму.
4. Особливості фізичної культури в країнах Стародавнього Сходу.

Виконання завдань

1. Заповніть таблицю особливостей виховання в Афінах та Спарті.

<i>Спарта</i>	<i>Афіни</i>

2. Надати стисло характеристику Олімпійських ігор (ОІ) Стародавньої Греції:

<i>Легенда виникнення ОІ</i>	<i>Місце підготовки атлетів і проведення ОІ</i>	<i>Програма ОІ</i>	<i>Керівництво ОІ</i>	<i>Головний приз і вшанування героїв ОІ</i>

4. Розкрити зміст понять:

Палестрика -

Орхестрика -

Ігри -

Агоністика -

Крипти -

Ейрени -

Ефеби -

5. Вибрати одного з Олімпійських чемпіонів давньогрецької Олімпіади за скласти доповідь про нього (до 3 сторінок).

Література

1. Винничук Олег. Історично-педагогічні аспекти розвитку фізичної культури. Тернопіль. АСТОН, 2001. 404 с. АСТОН, 2001. 404 с.
2. Золоті сторінки олімпійського спорту України / За ред. І. Федоренка. Київ: Олімпійська література, 2000. 192 с.
3. Президенти Міжнародного олімпійського комітету. Життя та діяльність. Під заг. ред. М. Булатової. К. Олімпійська академія України, 2001.
4. Солопчук М. С. Історія фізичної культури та спорту. Кам.-Под.: Абетка, 2001. 136 с.
5. Солопчук М. С. Олімпійська освіта. Кам'янець-Подільський. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 176 с.
6. Пангелова Н. Є. Історія фізичної культури: навчальний посібник. Київ, 2007. 288 с.
7. Степанюк С. І., Гречанюк О. О., Маляренко І. В. Методичний посібник для вивчення дисципліни «Історія фізичної культури» за блочно-модульною системою: Для студентів денної та заочної форми навчання факультету фізичного виховання та спорту. Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. 236 с.
8. Школа О. М., Золочевський В. В. Історія фізичної культури. За вимогами кредитно-трансферної системи: Навчальний посібник / За ред. О. М. Школи. Харків, ХГПА, 2013. 217 с.

1.4. Практичне заняття. Змістовий модуль № 1 Всесвітня історія фізичної культури Тема 4. Фізична культура епохи середньовіччя.

Тема: Фізична культура епохи середньовіччя.

Мета: Перевірити знання, щодо фізичної культури середньовіччя.

План

1. Фізична культура в період раннього Середньовіччя.
2. Рицарська фізична культура.
3. Фізична культура сільського населення в період Середньовіччя.
4. Фізична культура міського населення в період Середньовіччя.
5. Розвиток фізичної культури в епоху Відродження

Виконання завдань:

1. Надати характеристику розвитку фізичної культури серед різних класів наявних при феодалізмі. _____

2. Військово-фізичне виховання феодалів (лицарське фізичне виховання) _____

3. Характерні риси фізичної культури селян Середньовіччя

4. Характерні риси фізичної культури жителів міст Середньовіччя

5. Перелічити рухові навички, які засвоювалися хлопчиками в межах лицарської підготовки

6. Перерахувати відомі в XIV в. ігри з м'ячем.

7. Тьост – це

8. Бухурд – це

9. Охарактеризувати педагогічні нароби та діяльність педагогів у фізичному вихованні (виписати назву і основні ідеї):

<i>Франсуа Рабле</i>	<i>Вітторіно де Фельтре</i>	<i>Мішель Монтень</i>	<i>Ієронім Меркуріаліс</i>	<i>Ян Амос Коменський</i>	<i>Томмазо Кампанелла</i>
1	2	3	4	5	6

Література

1. Винничук Олег. Історично-педагогічні аспекти розвитку фізичної культури. Тернопіль. АСТОН, 2001. 404 с. АСТОН, 2001. 404 с.
2. Золоті сторінки олімпійського спорту України / За ред. І. Федоренка. Київ: Олімпійська література, 2000. 192 с.
3. Президенти Міжнародного олімпійського комітету. Життя та діяльність. Під заг. ред. М. Булатової. К. Олімпійська академія України, 2001.
4. Солопчук М. С. Історія фізичної культури та спорту. Кам.-Под.: Абетка, 2001. 136 с.
5. Солопчук М. С. Олімпійська освіта. Кам'янець-Подільський. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 176 с.
6. Пангелова Н.Є. Історія фізичної культури: навчальний посібник.

Київ, 2007. 288 с.

7. Степанюк С. І., Гречанюк О. О., Маляренко І. В. Методичний посібник для вивчення дисципліни «Історія фізичної культури» за блочно-модульною системою: Для студентів денної та заочної форми навчання факультету фізичного виховання та спорту. Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. 236 с.

8. Школа О. М., Золочевський В. В. Історія фізичної культури. За вимогами кредитно-трансферної системи: Навчальний посібник / За ред. О. М. Школи. Харків, ХГПА, 2013. 217 с.

1.5. Практичне заняття. Змістовий модуль № 1 Всесвітня історія фізичної культури. Тема 5 Фізична культура Нового часу

Тема: Фізична культура нового часу.

Мета: Перевірити знання, щодо фізичної культури Нового часу.

План

1. Передумови формування національних систем фізичного виховання у XVIII-XIX ст.
2. Особливості німецької, шведської, французької та сокільської систем фізичного виховання.
3. Утворення нових форм та структур фізичного виховання: релігійних, жіночих, робітничих. Скаутський рух.

Виконання завдань

1. Скільки національних гімнастичних шкіл сформувалося в епоху Нового часу?
2. Хто засновник шведської системи гімнастики?
3. Охарактеризуйте систему чеської гімнастики.
4. Що таке «турнерський» гімнастичний рух?
5. Хто засновник скаутського руху?
6. Які історичні умови зумовили появу гімнастичної організації «Сокіл»?
7. Систематизувати в таблиці основні системи фізичного виховання кінця XVIII - середини XIX століття

<i>Назва системи</i>	<i>Автори системи</i>	<i>Засоби фізичного виховання</i>	<i>Снаряди, обладнання</i>	<i>Істотні ознаки вправи</i>

--	--	--	--	--

Література

1. Винничук Олег. Історично-педагогічні аспекти розвитку фізичної культури. Тернопіль. АСТОН, 2001. 404 с. АСТОН, 2001. 404 с.
2. Золоті сторінки олімпійського спорту України / За ред. І. Федоренка. Київ: Олімпійська література, 2000. 192 с.
3. Президенти Міжнародного олімпійського комітету. Життя та діяльність. Під заг. ред. М. Булатової. К. Олімпійська академія України, 2001.
4. Солопчук М. С. Історія фізичної культури та спорту. Кам.-Под.: Абетка, 2001. 136 с.
5. Солопчук М. С. Олімпійська освіта. Кам'янець-Подільський. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. – 176 с.
6. Пангелова Н. Є. Історія фізичної культури: навчальний посібник. Київ, 2007. 288 с.
7. Степанюк С. І., Гречанюк О. О., Маляренко І. В. Методичний посібник для вивчення дисципліни «Історія фізичної культури» за блочно-модульною системою: Для студентів денної та заочної форми навчання факультету фізичного виховання та спорту. Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. 236 с.
8. Школа О. М., Золочевський В. В. Історія фізичної культури. За вимогами кредитно-трансферної системи: Навчальний посібник / За ред. О.М. Школи. Харків, ХГПА, 2013. 217 с.

1.6. Практичне заняття. Змістовий модуль № 1 Всесвітня історія фізичної культури. Тема 6. Фізична культура Нового часу.

Тема: Особливості розвитку спорту Нового часу.

Мета: Перевірити знання, щодо розвитку спорту Нового часу.

План

1. Англійська система фізичного виховання. Діяльність Томаса Арнольда.
2. Формування системи міжнародних змагань та організаційних структур міжнародного спорту.
3. Формування наукових основ розвитку спорту.

Виконання завдань

1. Заповнити таблицю.

Створення перших міжнародних спортивних федерацій

<i>Вид спорту</i>	<i>Назва міжнародного об'єднання</i>	<i>Рік створення</i>
Гімнастика		
Веслування		
Ковзанярський спорт		
Боулінг		
Велосипедний спорт		
Автомобільний спорт		
Футбол		
Авіаційний спорт		
Спортивна стрільба		
Вітрильний спорт		
Хокей на льоду		
Легка атлетика		
Мотоспорт		
Теніс		
Фехтування		
Боротьба		

Заповніть таблицю

<i>Вид спорту</i>	<i>Хто засновник? У якому році винайшов?</i>
Баскетбол	
Волейбол	
Регбі	

Література

1. Винничук Олег. Історично-педагогічні аспекти розвитку фізичної культури. Тернопіль. АСТОН, 2001. 404 с. АСТОН, 2001. 404 с.
2. Золоті сторінки олімпійського спорту України / За ред. І. Федоренка. Київ: Олімпійська література, 2000. 192 с.
3. Президенти Міжнародного олімпійського комітету. Життя та діяльність. Під заг. ред. М. Булатової. К. Олімпійська академія України, 2001.
4. Солопчук М. С. Історія фізичної культури та спорту. Кам.-Под.: Абетка, 2001. 136 с.
5. Солопчук М. С. Олімпійська освіта. Кам'янець-Подільський. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 176 с.
6. Пангелова Н. Є. Історія фізичної культури: навчальний посібник. Київ, 2007. 288 с.
7. Степанюк С. І., Гречанюк О. О., Маляренко І. В. Методичний посібник для вивчення дисципліни «Історія фізичної культури» за блочно-модульною системою: Для студентів денної та заочної форми навчання факультету фізичного виховання та спорту. Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. 236 с.
8. Школа О. М., Золочевський В. В. Історія фізичної культури. За вимогами кредитно-трансферної системи: Навчальний посібник / За ред. О.М. Школи. Харків, ХГПА, 2013. 217 с.

1.7. Практичне заняття Змістовий модуль № 2 Історія фізичної культури в Україні Тема 1. Витоки фізичної культури в Україні.

Тема: Витоки фізичної культури в Україні.

Мета: перевірити знання, щодо витоків фізичної культури в Україні.

План

1. Зародження фізичної культури на українських землях у період первіснообщинного ладу.
2. Особливості фізичної культури скіфо-сарматської доби.
3. Розвиток фізичного виховання та спорту в античних державах Північного Причорномор'я.
4. Значення фізичних вправ у житті стародавніх слов'ян.
5. Особливості, провідні форми та напрями фізичного виховання в Київській Русі.
6. Фізична підготовка запорізького козацтва

Виконання завдань

1. Описати значення обряду «Тризна» в трипільців для фізичної культури.
2. Заповнити таблицю «Фізичне виховання на території України в період античності».

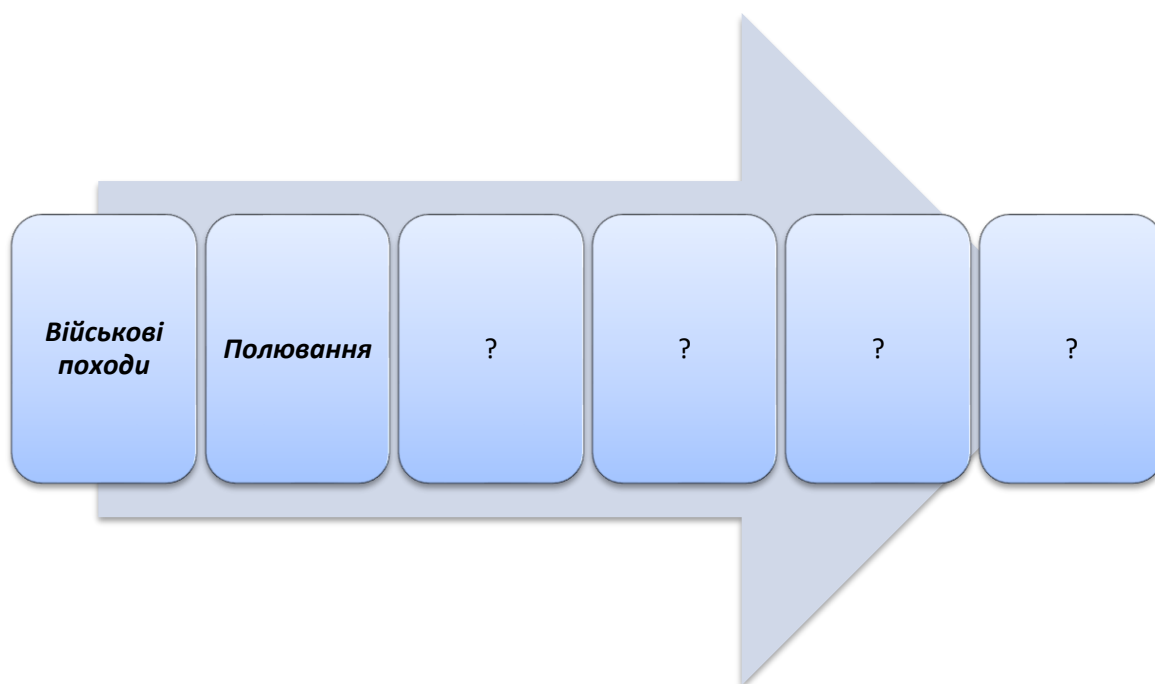
«Фізичне виховання на території України в період античності».

<i>Написати народності та етноси, що проживали на території України в період античності</i>	<i>Охарактеризувати засоби, методи структуру фізичного виховання</i>
1. Слов'яни (приклад)	наставники прагнули формувати в молодих людей вольові якості, дисципліну і витривалість. Дитина до 6 років називався «молодим», від 7 до 12 - «чадом», від 12 до 15 - «отроком». Як і в інших стародавніх культурах, у східнослов'янської існував обряд «ініціації», який знаменував перехід з однієї вікової групи в іншу (приклад)
2.	
3.	
4.	
5.	

3. Заповнити схему «Організаційні форми військово-фізичної підготовки в Київській Русі»

4. Заповнити схему «Засоби фізичної підготовки в Київській Русі»

5. Заповнити схему «Засоби фізичної підготовки запорізьких козаків»

Література

1. Винничук Олег. Історично-педагогічні аспекти розвитку фізичної культури. Тернопіль. АСТОН, 2001. 404 с. АСТОН, 2001. 404 с.
2. Золоті сторінки олімпійського спорту України / За ред. І. Федоренка. Київ: Олімпійська література, 2000. 192 с.
3. Президенти Міжнародного олімпійського комітету. Життя та діяльність. Під заг. ред. М. Булатової. К. Олімпійська академія України, 2001.
4. Солопчук М. С. Історія фізичної культури та спорту. Кам.-Под.: Абетка, 2001. 136 с.
5. Солопчук М. С. Олімпійська освіта. Кам'янець-Подільський. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 176 с.
6. Пангелова Н. Є. Історія фізичної культури: навчальний посібник. Київ, 2007. 288 с.
7. Степанюк С. І., Гречанюк О. О., Маляренко І. В. Методичний посібник для вивчення дисципліни «Історія фізичної культури» за блочно-модульною системою: Для студентів денної та заочної форми навчання

факультету фізичного виховання та спорту. Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. 236 с.

8. Школа О. М., Золочевський В. В. Історія фізичної культури. За вимогами кредитно-трансферної системи: Навчальний посібник / За ред. О.М. Школи. Харків, ХГПА, 2013. 217 с.

1.8. Практичне заняття. Змістовий модуль № 2 Історія фізичної культури в Україні Тема 2. Фізична культура та спорт у незалежній Україні.

Тема: Фізична культура та спорт у незалежній Україні.

Мета: перевірити знання, щодо фізичної культури та спорту в сучасній Україні.

План

1. Соціально-економічні умови розвитку фізичної культури і спорту в Україні.

2. Організаційні засади, структура й матеріальна основа розвитку спортивно-фізкультурного руху в Україні.

3. Виступи збірної України на Олімпійських іграх.

Виконання завдань

1. Доповідь «Історія розвитку обраного виду», написати повідомлення, як саме розвивався обраний вид спорту в Україні, перші змагання, еволюція правил, створення команд, перемоги та поразки, видатні представники виду спорту, сучасний стан (обсягом до 3 сторінок).
2. Перелічить здобутки сучасних вітчизняних вчених, відомих науковими працями у сфері теорії та методики фізичного виховання та спортивного тренування:

<i>Професійна діяльність</i>	<i>Наукові інтереси</i>	<i>Участь у діяльності громадських та спортивних організацій</i>	<i>Основні публікації</i>
Платонов В. М.			
Булатова М. М.			
Круцевич Т. Ю.			

Шкрєбтїй Ю. М.			
Шахліна Л. Я.			
Волков Л. В.			
Болобан В. М.			

3. Заповніть таблицю «Олімпійські чемпіони незалежної України»

<i>Рік, місце проведення</i>	<i>Олімпійські чемпіони незалежної України (прізвище, ім'я, вид спорту)</i>
Атланта 1996	
Сідней 2000	
Афіни 2004	
Пекін 2008	
Лондон 2012	
Ріо-де-Жанейро 2016	
Токіо 2021	

Література

1. Винничук Олег. Історично-педагогічні аспекти розвитку фізичної культури. Тернопіль. АСТОН, 2001. 404 с. АСТОН, 2001. 404 с.
2. Золоті сторінки олімпійського спорту України / За ред. І. Федоренка. Київ: Олімпійська література, 2000. 192 с.
3. Президенти Міжнародного олімпійського комітету. Життя та діяльність. Під заг. ред. М. Булатової. К. Олімпійська академія України, 2001.
4. Солопчук М. С. Історія фізичної культури та спорту. Кам.-Под.: Абетка, 2001. 136 с.
5. Солопчук М. С. Олімпійська освіта. Кам'янець-Подільський. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 176 с.
6. Пангелова Н.Є. Історія фізичної культури: навчальний посібник.

Київ, 2007. 288 с.

7. Степанюк С. І., Гречанюк О. О., Маляренко І. В. Методичний посібник для вивчення дисципліни «Історія фізичної культури» за блочно-модульною системою: Для студентів денної та заочної форми навчання факультету фізичного виховання та спорту. Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. 236 с.

8. Школа О. М., Золочевський В. В. Історія фізичної культури. За вимогами кредитно-трансферної системи: Навчальний посібник / За ред. О.М. Школи. Харків, ХГПА, 2013. 217 с.

1.9. Практичне заняття. Змістовий модуль № 3 Основи олімпійської освіти Тема 1. Система олімпійської освіти.

Тема: Система олімпійської освіти.

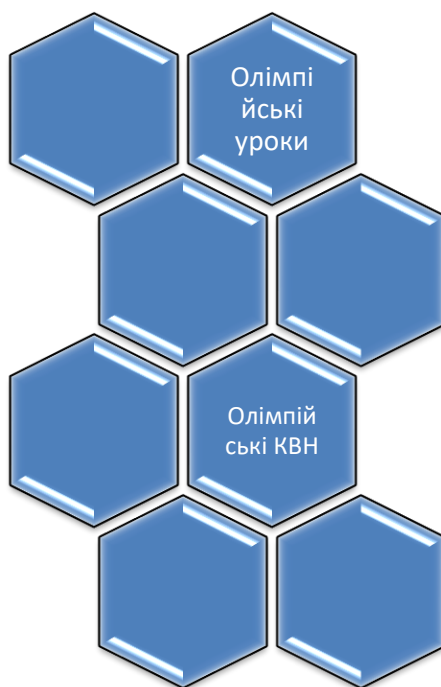
Мета: перевірити знання, щодо системи олімпійської освіти.

План

1. Сутність спорту та взаємозв'язок фізичної культури з професійним спортом. Принципи олімпійського спорту.
2. Цілі та завдання педагогічної діяльності в рамках олімпійського руху.
3. Форми та методи олімпійської освіти.
4. Проблеми та перспективи розвитку сучасного міжнародного спортивного та олімпійського рухів.

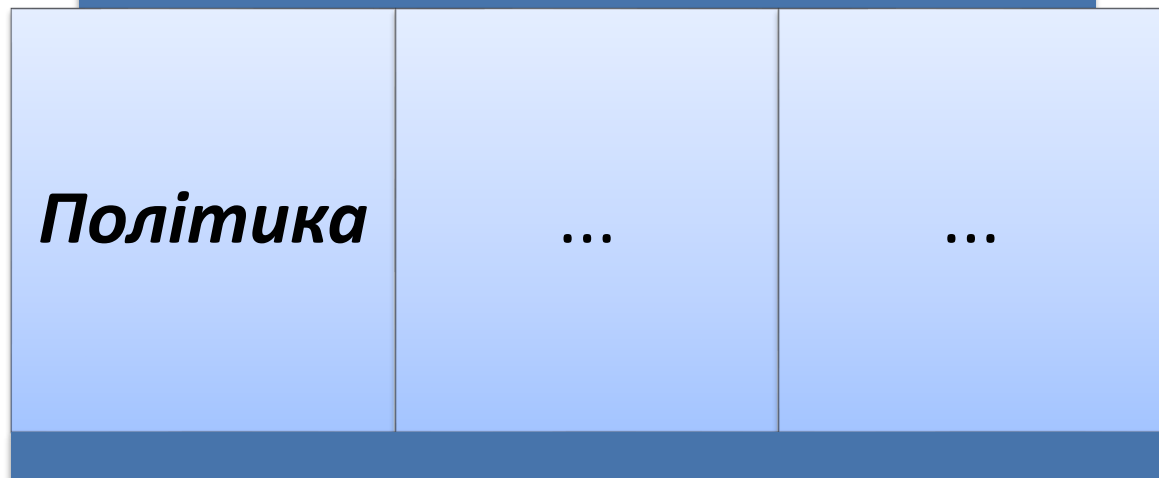
Виконання завдань

1. Перелічить основні цілі Олімпійського руху.
2. Продовжить схему «Форми і методи олімпійської освіти».

3. Продовжить у схемі основні проблеми сучасного олімпійського руху, та наведіть приклади цих проблем з історії олімпійських ігор. (нижче наведіть приклади з історії олімпійського руху).

Основні проблеми сучасного олімпійського руху

Олімпіада 1936 року в Берліні була однією зі самою спірною в історії Олімпійського руху. На іграх відбулась низька скандалів через невідповідності між нацистськими поглядами Німеччини та виступами спортсменів «неарійського походження». Свято спорту відбувалось на фоні постійних суперечок через моральну сторону проведення Олімпіади в країні, де був тоталітарний режим та нетерпимість до окремих категорії людей .

(ПРИКЛАД ВІДПОВІДІ)

Література

1. Винничук Олег. Історично-педагогічні аспекти розвитку фізичної культури. Тернопіль. АСТОН, 2001. 404 с. АСТОН, 2001. 404 с.
2. Олимпийский спорт: в 2 Т. В.Н. Платонов, М.М. Булатова, С.Н. Бубка [и др.]; под общ. ред. В.Н. Платонова. К. Олимп. Л-ра, 2009. Т 1. 736 с.
3. Олимпийский спорт: в 2 Т. В.Н. Платонов, М.М. Булатова, С.Н. Бубка [и др.]; под общ. ред. В.Н. Платонова. К. Олимп. Л-ра, 2009. Т 2. 696 с.
4. Президенти Міжнародного олімпійського комітету. Життя та діяльність. Під заг. ред. М. Булатової. К. Олімпійська академія України, 2001.
5. Солопчук М. С. Історія фізичної культури та спорту. Кам.-Под.: Абетка, 2001. 136 с.

6. Солопчук М. С. Олімпійська освіта. Кам'янець-Подільський. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. – 176 с.
7. Пангелова Н. Є. Історія фізичної культури: навчальний посібник. Київ, 2007. 288 с.
8. Степанюк С. І., Гречанюк О. О., Маляренко І. В. Методичний посібник для вивчення дисципліни «Історія фізичної культури» за блочно-модульною системою: Для студентів денної та заочної форми навчання факультету фізичного виховання та спорту. Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. 236 с.

1.10. Практичне заняття. Змістовий модуль № 3 Основи олімпійської освіти
Тема 2. Олімпійська освіта в процесі підготовки здобувачів освіти

Тема: Олімпійська освіта в процесі підготовки студентів.

Мета: перевірити знання, щодо олімпійської освіти в процесі підготовки здобувачів освіти.

План

1. Основоположні поняття та ідеї олімпійського спорту в системі олімпійської освіти.
2. Функції олімпійської освіти.
3. Олімпійська освіта в навчальних закладах.

Виконання завдань

1. Напишіть 5 понять, які ви запам'ятали у процесі вивчення теми.
2. Опишіть основні функції олімпійської освіти.
3. Скласти план проведення міського олімпійського тижня.
 (згідно з наведеної нижче форми)

<i>№ з/п</i>	<i>Назва заходу</i>	<i>Дата проведення</i>	<i>Місце проведення</i>	<i>Організації, що взяли участь у проведенні</i>	<i>Кількість учасників, що взяли участь</i>	<i>Запрошені гості (ПІБ та статус)</i>	<i>Короткий опис щодо проведення</i>

4. Скласти план роботи на «Малі олімпійські ігри» в закладі загальної середньої освіти.

<i>День тижня</i>	<i>Заходи</i>	<i>Клас</i>	<i>Спортивні заходи</i>
Понеділок			

Вівторок			
Середа			
Четверг			
П'ятниця			

5. Заповніть таблицю «Хронологія діяльності Олімпійської Академії України»

<i>Рік</i>	<i>Що відбувалось</i>

Література

1. Винничук Олег. Історично-педагогічні аспекти розвитку фізичної культури. Тернопіль. АСТОН, 2001. 404 с. АСТОН, 2001. 404 с.
2. Олимпийский спорт: в 2 Т. В.Н. Платонов, М.М. Булатова, С.Н. Бубка [и др.]; под общ. ред. В.Н. Платонова. К. Олимп. Л-ра, 2009. Т 1. 736 с.
3. Олимпийский спорт: в 2 Т. В.Н. Платонов, М.М. Булатова, С.Н. Бубка [и др.]; под общ. ред. В.Н. Платонова. К. Олимп. Л-ра, 2009. Т 2. 696 с.
4. Президенти Міжнародного олімпійського комітету. Життя та діяльність. Під заг. ред. М. Булатової. К. Олімпійська академія України, 2001.
5. Солопчук М.С. Історія фізичної культури та спорту. Кам.-Под.: Абетка, 2001. 136 с.
6. Солопчук М.С. Олімпійська освіта. Кам'янець-Подільський. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 176 с.

7. Пангелова Н. Є. Історія фізичної культури: навчальний посібник. Київ, 2007. 288 с.

8. Степанюк С. І., Гречанюк О. О., Маляренко І. В. Методичний посібник для вивчення дисципліни «Історія фізичної культури» за блочно-модульною системою: Для студентів денної та заочної форми навчання факультету фізичного виховання та спорту. Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. 236 с.

1.11. Практичне заняття. Змістовий модуль № 3 Основи олімпійської освіти Тема 3. Міжнародний олімпійський рух.

Тема: Міжнародний олімпійський рух.

Мета: перевірити знання, щодо міжнародного олімпійського руху.

План

1. Передумови відродження Олімпійських ігор сучасності. Піонери відродження Олімпійських ігор. Розкопки Олімпії.
2. Життя та діяльність П'єра де Кубертена.
3. Організація, проведення та значення Олімпійських ігор.
4. Хронологія та аналіз Олімпійських ігор сучасності.
5. Діяльність Міжнародного Олімпійського Комітету та його президентів.

Виконання завдань

1. Охарактеризуйте вклад у відродження Олімпійських ігор нижче перерахованих особистостей.

Матео Палмієрі –

Йоган Крістоф Фрідерік Гутс-Мутс –

Євангеліс Запсас –

2. Розкрити особливості перших двох Олімпійських ігор:

<i>Місце проведення</i>	<i>Учасники ігор</i>	<i>Види спорту</i>	<i>Герої ігор</i>	<i>Країни-переможці (у неофіційному заліку)</i>

3. Охарактеризувати діяльність МОК та його президентів.

<i>Президенти МОК</i>	<i>Анри де Байє-Латур</i>	<i>Зігфрід Едстрем</i>	<i>Ейвері Брендедж</i>	<i>Майкл Моріс Кілланін</i>
Період керівництва МОК				
Досягнення на посаді				
Недоліки керівництва				
Що зроблено корисного для олімпійського руху				

Література

1. Винничук Олег. Історично-педагогічні аспекти розвитку фізичної культури. Тернопіль. АСТОН, 2001. 404 с. АСТОН, 2001. 404 с.
2. Олимпийский спорт: в 2 Т. В.Н. Платонов, М.М. Булатова, С.Н. Бубка [и др.]; под общ. ред. В.Н. Платонова. К. Олимп. Л-ра, 2009. Т 1. 736 с.
3. Олимпийский спорт: в 2 Т. В.Н. Платонов, М.М. Булатова, С.Н. Бубка [и др.]; под общ. ред. В.Н. Платонова. К. Олимп. Л-ра, 2009. Т 2. 696 с.
4. Президенти Міжнародного олімпійського комітету. Життя та діяльність. Під заг. ред. М. Булатової. К. Олімпійська академія України, 2001.
5. Солопчук М. С. Історія фізичної культури та спорту. Кам.-Под.: Абетка, 2001. 136 с.
6. Солопчук М. С. Олімпійська освіта. Кам'янець-Подільський. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 176 с.

7. Пангелова Н. Є. Історія фізичної культури: навчальний посібник. Київ, 2007. 288 с.

8. Степанюк С. І., Гречанюк О. О., Маляренко І. В. Методичний посібник для вивчення дисципліни «Історія фізичної культури» за блочно-модульною системою: Для студентів денної та заочної форми навчання факультету фізичного виховання та спорту. Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. 236 с.

1.12. Практичне заняття. Змістовий модуль № 3 Основи олімпійської освіти Тема 4. Олімпійські чемпіони Луганщини.

Тема: Олімпійські чемпіони Луганщини.

Мета: перевірити знання, щодо знань про Олімпійських чемпіонів Луганщини.

План

1. Олімпійські чемпіони Луганщини за Радянських часів.
2. Олімпійські чемпіони Луганщини в незалежній Україні.
3. Олімпійські чемпіони – випускники ДЗ «Луганського національного університету імені Тараса Шевченка».

Виконання завдань

1. Заповнити таблицю «Олімпійські чемпіони Луганщини»

<i>Рік, місце проведення Олімпійських ігор</i>	<i>Олімпійські чемпіони Луганщини (прізвище, ім'я, вид спорту)</i>

2. Заповнити таблицю «Видатні олімпійці – випускники ДЗ «Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»

<i>Рік, місце проведення Олімпійських ігор</i>	<i>Видатні олімпійці – випускники ДЗ «Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (прізвище, ім'я, вид спорту)</i>

Література

1. Винничук Олег. Історично-педагогічні аспекти розвитку фізичної культури. Тернопіль. АСТОН, 2001. 404 с. АСТОН, 2001. 404 с.
2. Олимпийский спорт: в 2 Т. В.Н. Платонов, М.М. Булатова, С.Н. Бубка [и др.]; под общ. ред. В.Н. Платонова. К. Олимп. Л-ра, 2009. Т 1. 736 с.
3. Олимпийский спорт: в 2 Т. В.Н. Платонов, М.М. Булатова, С.Н. Бубка [и др.]; под общ. ред. В.Н. Платонова. К. Олимп. Л-ра, 2009. Т 2. 696 с.
4. Президенти Міжнародного олімпійського комітету. Життя та діяльність. Під заг. ред. М. Булатової. К. Олімпійська академія України, 2001.
5. Солопчук М. С. Історія фізичної культури та спорту. Кам.-Под.: Абетка, 2001. 136 с.
6. Солопчук М. С. Олімпійська освіта. Кам'янець-Подільський. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 176 с.
7. Пангелова Н. Є. Історія фізичної культури: навчальний посібник. Київ, 2007. 288 с.
8. Степанюк С. І., Гречанюк О. О., Маляренко І. В. Методичний посібник для вивчення дисципліни «Історія фізичної культури» за блочно-модульною системою: Для студентів денної та заочної форми навчання факультету фізичного виховання та спорту. Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. 236 с.

II. ЧАСТИНА ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. Орієнтовна тематика рефератів

1. Теорії походження фізичних вправ та ігор.
2. Особливості розвитку фізичної культури Стародавнього світу.
3. Розвиток фізичної культури в Античній Греції.
4. Фізичне виховання в Спарті та в Афінах.
5. Легенди та міфи про зародження давньогрецьких Олімпійських ігор.
6. Учасники, програма та значення давньогрецьких Олімпійських ігор.
7. Причини занепаду давньогрецьких Олімпійських ігор.
8. Особливості фізичної культури Стародавнього Риму.
9. Розвиток середньовічної фізичної культури.
10. Національні системи фізичного виховання в XVIII-XIX ст.: передумови виникнення та особливості функціонування.
11. Зародження сучасного спорту.
12. Передумови відродження Олімпійських ігор сучасності.
13. Життя та діяльність П'єра де Кубертена.
14. Історія проведення I Олімпійських Ігор.
15. Перші чемпіони Олімпійських Ігор сучасності.
16. Олімпійський конгрес 1894 року та його значення.
17. МОК та особливості його діяльності.
18. Олімпійська символіка та атрибутика.
19. Діяльність окремих міжнародних спортивних федерацій (на прикладі окремого виду спорту).
20. Міжнародний студентський спортивний рух. Історія проведення Універсіад.
21. Міжнародний скаутський рух.
22. Регіональні спортивні рухи та ігри (Панамериканські, Паназіатські, Панафриканські тощо).
23. Особливості проведення та аналіз окремих ігор Олімпіад.
24. Історія виникнення та проведення зимових Олімпійських ігор.

25. Виступи спортсменів України в Олімпійських іграх.
26. Виступи спортсменів Луганської області на Олімпійських іграх.
27. Система фізичного виховання Київської Русі.
28. Фізичне виховання запорізького козацтва.
29. Фізична культура античного Північного Причорномор'я.
30. Діяльність професора Івана Боберського.
31. Історія створення та особливості діяльності НОК України.
32. Видатні олімпійці – випускники ДЗ «Луганського національного університету імені Тараса Шевченка».

2.2. Вимоги до оформлення рефератів.

Зразок оформлення реферату

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад

«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Навчально-науковий інститут фізичного виховання і спорту

Кафедра теорії та методики фізичного виховання

РЕФЕРАТ

з історії фізичної культури

на тему: «Олімпійські Ігри Сучасності»

Здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

1 курсу

Спеціальності 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)»

Іванова Дмитра Володимировича

Керівник: викладач кафедри ТМФВ Пелипась Д.С.

До оформлення реферативної роботи треба дотримуватися низці вимог. Реферат починається з титульного листа, Кожну структурну частину роботи починають із нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи: «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» Робота має бути набрана на комп'ютері та роздрукована на принтері з однієї сторони аркуша білого паперу формату А 4 (210x297 мм). Друкувати треба текст через 1,5 (півтора міжрядкових) інтервали. Комп'ютерний набір – 14-й кегль, шрифт – Times News. Roman. Поля зліва 3,0 см, справа 1,0 см, зверху і знизу по 2,0 см. Рекомендований обсяг реферативної роботи – 15-20 сторінок.

Кожну структурну частину роботи починають із нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами без крапки. Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка наприкінці заголовка не ставиться.

Нумерація сторінок виконується в правому верхньому куточку. Нумеруються всі сторінки, крім титульного листа.

Найбільш простим і зручним способом систематизації роботи є простий та складний план. Наприклад:

Простий план реферативної роботи

Вступ

Розділ I. Особливості фізичного виховання в Древній Греції

Розділ II. Характер фізичної культури країн Стародавнього Сходу

Розділ III. Фізичне виховання в Стародавньому Римі

Розділ IV. Стародавні Олімпійські Ігри

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Складний план реферативної роботи

Вступ

Розділ 1. Особливості фізичного виховання в Древній Греції

1.1. Особливості фізичного виховання в Афінах

1.2. Особливості фізичного виховання в Спарті

Висновки до розділу 1.

Розділ 2. Стародавні Олімпійські Ігри

2.1. Мета, правила та місце проведення Давньогрецької Олімпіади

2.2. Особливості методики фізичного виховання дітей в дошкільних навчальних закладах.

Висновки до розділу 2.

Загальні висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Література складається згідно з Національним стандартом України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Приклади

Оформлення посилань у тексті:

В історії суспільного розвитку фізичній культурі та спорту завжди належала важлива роль у формуванні фізичних та психічних якостей людського роду (Степанюк, 2006, с. 20).

За давньогрецьким істориком, відлік часу греки почали вести за Олімпіадами – найвизначнішими подіями мирного життя (Булатова, 2011, с. 17).

Приклади оформлення використаних джерел

Список використаної літератури оформлюється в порядку посилань.

Список використаної літератури

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.): монографія. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 600 с. 2. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника: навч. посіб. Київ: Талком, 2016. 340 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Степанюк С. І., Андрєєва Р. І., Курс лекцій для вивчення дисципліни “Історія фізичної культури”. Херсон: ХДУ, 2008. 80 с. 2. Школа О. М., Золочевський В. В. Історія фізичної культури. За вимогами кредитно-трансферної системи: Навчальний посібник . За ред. О.М. Школи. Харків, ХГПА, 2013. 217 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Філь С. М., Худолій О. М., Малка Г. В. Історія фізичної культури: Навчальний посібник / За ред. проф. С.М. Філя. Харків: «ОВС», 2003.160 с. 2. Степанюк С. І., Гречанюк О. О., Маляренко І. В. Методичний посібник для вивчення дисципліни «Історія фізичної культури» за блочно-модульною системою: Для студентів денної та заочної форми навчання факультету фізичного виховання та спорту. Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. 236 с.
Чотири і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія: навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ: ЦУЛ, 2016. 232 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні: монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя: КСК-Альянс, 2017. 172 с. 2. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків: Право, 2016. 488 с.
Без автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. Т. 1: Історія запорізьких козаків. 1990. 581 с. 2. Т. 2: Історія запорізьких козаків. 1990. 557 с. 3. Т. 3: Історія запорізьких козаків. 1993. 557 с
Багатотомні видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків: Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.
Автореферати дисертацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики: автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 2. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.

Дисертації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Авдеева О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.): дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл: дис. ... канд. фіз.-мат. наук: 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.
Законодавчі та нормативні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України: офіц. текст. Київ: КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017).

2.3. Критерії оцінювання рефератів

1. Оцінку «відмінно» може отримати студент, який виконав реферат на 15-20 (друкованих) сторінок. Розглянута проблема має бути викладена логічно, послідовно з урахуванням певної теми, список використаних джерел містить 8-12 джерел, оформлення відповідає Національному стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

2. Оцінку «добре» може отримати студент, який виконав реферат на 10 (друкованих) сторінок. Тема викладена повно, але присутні недоліки в логіці викладання; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, у цілому відповідає сучасним правилам оформлення, але містить певні помилки

3. Оцінку «задовільно» може отримати студент, який виконав реферат, який не має достатню кількість сторінок для розгляду обраної теми. Опис робиться поверхово, без логічної послідовності. У бібліографічному списку менше 3-4 джерел та виявленні помилки в їхньому оформленні.

4. Оцінку «задовільно» може отримати студент, який виконав реферат, який не розкрив обрану тему, бібліографічний список містить 1-2 джерела.

5. Оцінка «незадовільно» ставиться, якщо тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел та подано не за визначеними правилами; наявні ознаки плагіату.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна шкала	Відсоток	Шкала ECTS
відмінно	90 – 100%	A – відмінно – відмінне виконання роботи з незначною кількістю помилок
добре	83 – 89%	B – дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
добре	75 – 82%	C – добре – загалом правильна робота з кількома грубими помилками

задовільно	63 – 74%	D задовільно – посередньо, зі значною кількістю недоліків
задовільно	50 – 62%	E достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії оцінки
незадовільно	21 – 49%	FХ незадовільно – для одержання кредиту потрібне деяке доопрацювання
незадовільно	0 – 20%	F незадовільно – необхідне повторне вивчення дисципліни.

Шкала оцінювання в балах:

Мінімально – 50 балів для отримання заліку.

Максимально можна отримати 100 балів, з них:

Практичні заняття – 40 б.

КМР – 30 б.

КСР (контроль самостійної роботи) – 30 б.

III. ЧАСТИНА ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

3.1. Питання для самоконтролю

1. Що вивчає історія фізичної культури і спорту?
2. Які її предмет і завдання?
3. Що є науково-теоретичною, методичною основою вивчення історії фізичної культури і спорту?
4. Назвіть основні джерела історії фізичної культури і спорту.
5. У чому полягає її значення для підготовки фахівців в області фізичної культури і спорту?
6. Яка структура і зміст історії фізичної культури і спорту?
7. Які існували погляди учених на походження фізичних вправ і ігор?
8. Яка роль культових обрядів і праці в їх виникненні і розвитку?
9. Які особливості розвитку фізичної культури в первісному суспільстві?
10. Яка роль ініціації у вихованні молоді в родовому суспільстві?
11. Назвіть особливості розвитку ігор і фізичних вправ в період розпаду родового ладу.
12. Які зміни сталися в розвитку фізичної культури і спорту в період переходу від первісного до рабовласницького суспільства?
13. Як відбувався розвиток фізичної культури в країнах Древнього Сходу?
14. З яких основних розділів складалася старогрецька гімнастика?
15. Які відмінності були в системі фізичного виховання в Спарті і Афінах?
16. Які особливості розвитку фізичної культури в Древньому Римі?
17. Як відбивалися питання фізичного виховання в працях древніх філософів, лікарів, ораторів, скульпторів і поетів?
18. Які причини занепаду фізичної культури в Древній Греції і Древньому Римі? У чому він проявлявся?
19. Які особливості розвитку фізичної культури і спорту в середні віки?

20. Як відносилася середньовічна церква до фізичного виховання в різних регіонах світу?
21. Яким був зміст фізичної підготовки лицарів? У чому значення рицарських турнірів?
22. Як народні маси використали фізичні вправи і ігри у боротьбі за свої інтереси?
23. Яка роль фехтувальних і стрілецьких суспільств в середньовічних містах Європи?
24. Які особливості розвитку фізичної культури в період середньовіччя в країнах інших регіонів земної кулі?
25. Які погляди гуманістів і ранніх соціалістів-утопістів на фізичне виховання людини? У чому їх відмінність?
26. Яке значення мало розвиток фізичної культури і спорту в середні віки для подальших століть?
27. Дайте коротку характеристику особливостей розвитку фізичної культури і спорту в Новий час.
28. Як розглядалися питання фізичного виховання в педагогічних теоріях в XVIII і XIX ст.? Що в них загального і різного?
29. Які причини виникнення гімнастичних систем? У чому відмінність цих систем?
30. Чому в країнах континентальної Європи - Німеччині, Франції, Швеції - завдання фізичного виховання вирішувалися переважно за допомогою гімнастики, а в Англії і США - за допомогою спорту і ігор?
31. Назвіть види спорту, гімнастики і ігор, що отримали найбільше поширення в країнах світу в Новій історії?
32. Які причини лежать в основі виникнення робочих спортивних організацій?
33. У чому причина розділення спорту на любительський і професійний в Новий час?

34. Що таке рекреаційний рух в області фізичної культури і спорту?
35. У чому проявилася мілітаризація фізичного виховання і спорту в роки Першої світової війни? У чому суть методу Ж. Эбера?
36. Охарактеризуйте зародження фізичної культури на українських землях у період первіснообщинного ладу.
37. Охарактеризуйте особливості фізичної культури скіфо-сарматської доби.
38. Назвіть особливості фізичних вправ у житті стародавніх слов'ян.
39. Назвіть провідні форми та напрямки фізичного виховання у Київській Русі.
40. Сформулюйте засади фізичної підготовки запорізького козацтва.
41. Які ви знаєте соціально-економічні умови розвитку фізичної культури і спорту в Україні?
42. Назвіть організаційні засади спортивно-фізкультурного руху в Україні.
43. Охарактеризуйте структуру і матеріальну основу розвитку спортивно-фізкультурного руху в Україні.
44. Назвіть олімпійських чемпіонів від України ви запам'ятали?
45. Визначте поняття «освіта».
46. Де зародилися основи сучасної системи виховання?
47. Хто відродив ідею відродження Олімпійських ігор?
48. Що потрібно робити для підвищення ефективності впровадження олімпійської освіти?
49. Охарактеризуйте поняття «спорт».
50. Визначте цілі і завдання педагогічної діяльності в рамках олімпійського руху.
51. Назвіть форми і методи олімпійської освіти.
52. Що таке «допінг»?
53. Які негативні наслідки від вживання допінгу?
54. Виділіть 2 моделі впровадження олімпійської освіти.

- 55.Що необхідно для підвищення рівня олімпійської освіти?
- 56.Які проблеми заважають реалізації олімпійської освіти?
- 57.Які існують шляхи для вирішення проблем реалізації олімпійської освіти?
- 58.Що передбачає концепція олімпійської освіти?
- 59.Які основні функції олімпійської освіти?
- 60.Яка мета реалізації формуючої функції?
- 61.На яких методах базується інтеграція програм олімпійської освіти?
- 62.Назвіть цілі і завдання МОК.
- 63.Назвіть основні органи МОК.
- 64.Охарактеризуйте діяльність президентів олімпійського комітету.
- 65.Охарактеризуйте значення Параолімпійських ігор.
- 66.Назвіть олімпійські атрибути.

3.2. Тести для самоперевірки

1. Принцип змагальності, реалізований у різних сферах життєдіяльності Стародавньої Греції (праці, мистецтві, спорті):

- А) орхестрика;
- Б) агоністика;
- В) палестра;
- Г) пентатлон.

2. Чим в першу чергу гарантоване право на освіту в Україні:

- А) Конституцією України;
- Б) Законом України «Про освіту»;
- В) Положенням про отримання обов'язкової середньої освіти;
- Г) Наказом Міністерства Освіти і науки України про «обов'язкові освітні програми».

3. Яка організація володіє інформацією про розміри доходів МОК від рекламно-спонсорської діяльності:

- А) про розміри доходів МОК достовірних даних немає;
- Б) інформацією про доход володіє діючий Президентський уряд Франції;
- В) Всесвітня організація з економічного контролю;
- Г) Європейський фінансовий фонд.

4. На що спирається сучасна система фізичного виховання:

- А) система стародавнього Риму;
- Б) система стародавньої Греції;
- В) американська система;
- Г) англійська система.

5. Органічна частина фізичної культури, особлива сфера виявлення і уніфікованого порівняння досягнень людей у певних видах фізичних вправ, технологій, інтелектуальної та іншої підготовки шляхом змагальної діяльності це:

- А) професійний спорт;

- Б) фізичне виховання;
- В) спорт;
- Г) олімпійський спорт.

6. Що включала в себе система виховання у Стародавній Греції:

- А) тільки військово-прикладну освіту;
- Б) освіту естетики людського тіла з ідеальними пропорціями;
- В) розумову, естетичну та фізичну освіту;
- Г) освіту сакральних знань, отриманих від грецьких муз мистецтва.

7. Чи є керівник гуртку спортивного спрямування в загальноосвітньої школі суб'єктом навчально-виховного процесу:

- А) так;
- Б) ні;
- В) можливо за умови підписання угоди позакласної роботи з батьками учнів;
- Г) можливо після акредитації керівника гуртка.

8. Головною метою організації діяльності професійного спорту є:

- А) отримання спортивних звань;
- Б) отримання ліцензії на участь в Олімпійських іграх;
- В) отримання прибутку;
- Г) право викладати у закладах освіти та отримувати вчені ступені.

9. Одним з найбільш ефективних напрямків реалізації олімпійської освіти в спеціалізованих навчальних закладах України є:

- А) видавнича діяльність;
- Б) освітня діяльність;
- В) олімпійські уроки;
- Г) змагання з олімпійських видів спорту серед студентів.

10. Який діяч втілював ідею відродження Олімпійських ігор:

- А) Деметриус Викелас;
- Б) Мартін Лютер;
- В) Жан Жак Руссо;

Г) П'єр де Кубертен.

11. Який німецький дослідник Африки під час своєї подорожі став свідком церемоніальних приготувань, та у якої країні це було:

Примітка: у цьому питанні ім'я та країна подорожі розташовані у невірному порядку - отже складіть згідно коректної інформації

А) Іохан Гете	1. ЮАР
Б) Лео Фробеніус	2. Нігерія
В) Томас Фройт	3. Конго
Г) Жати Райхайдт	4. Кенія
Ваша відповідь:	

12. Що стало використовуватися в останні роки для пропаганди ідей олімпізму серед дітей та молоді (для уникнення невинуватих надій тільки на роз'яснювальну роботу):

- А) спортивні змагання;
- Б) олімпійські вікторини;
- В) розробка стендів на олімпійську тематику;
- Г) олімпійські сувеніри.

13. ОКОІ це:

- А) Організаційні комітети Олімпійської інтернаціоналізації;
- Б) Організаційні комітети Олімпійських ігор;
- В) Об'єднані конкретизовані освітні індикації;
- Г) Об'єднані конкретизовані освітні інтервенції.

14. Подібні спроби певних кіл МОК можуть привести до серйозних наслідків на спорті країн, які розвиваються:

- А) введення квот на кількісний склад учасників Олімпійських ігор в окремих видах спорту;
- Б) збільшення обов'язкового проходження допінг-контролю;
- В) обмеження віку спортсменів, які можуть виступати на олімпійських іграх;

Г) зобов'язання спортсменів здавати обов'язкові внески до спортивних Федерацій.

15. Винахід луку давав можливість добувати:

- А) мамонтів;
- Б) антилоп;
- В) птахів;
- Г) змій.

16. Яка країна розробила спеціальний інтернет-сайт з інформації про олімпійський рух для школярів та вчителів фізичного виховання:

- А) Греція;
- Б) Рим;
- В) Данія;
- Г) Швеція.

17. В епоху переходу від первіснообщинного ладу до класового суспільства виник естетичний ідеал наділеного надприродними тілесними і духовними здібностями легендарного героя, що наслідуються вступати в боротьбу з потойбічними силами.

Заповніть другу таблицю шляхом вірного розташування імен героїв згідно з їх країнами походжень:

А) у греків	1. Озіріс
Б) у персів	2. Кешар
В) у єгиптян	3. Рустем
Г) у тибетців	4. Геракл

18. Для вирішення проблем системи управління олімпійським спортом необхідно:

- А) налагодити тісний зв'язок з засобами масової інформації;
- Б) передивитися аспекти кадрової політики;
- В) забезпечити реальний зв'язок науки та практики;

Г) забезпечити взаємодію фізичної культури з професійними знаннями згідно спеціалізації.

19. Із чого складалася система виховання Стародавньої Греції?

- А) з ритуальних танців (орхестрики);
- Б) з гімнастики, музики та граматики (палестра);
- В) з пентатлону, та читання;
- Г) з гімнастики, граматики та бігу.

20. Чи заохочувалось державою розумове виховання спартанця?

- А) не заохочувалось, це було особистою справою кожного спартанця;
- Б) заохочувалось у обов'язковому порядку;
- В) не заохочувалось категорично та заборонялось;
- Г) заохочувалось, але при взаємодії держави з родиною спартанця.

21. Після чого швейцарська газета «Шпорт» охарактеризувала цей поступок МОК як “історичну епоху в розвитку спорту, радикальний розрив із минулим і епохальний крок у майбутнє”:

- А) МОК вирішив використовувати піктограми;
- Б) МОК вирішив використовувати рекламу спортсменів з сиротами;
- В) лабораторія МОК винайшла ефективні дозволені фармацевтичні препарати для повного відновлення організму спортсменів після важких фізичних навантажень;
- Г) президентом МОК уперше стала людина не європейської приналежності, що було серйозною заявою антирасизму у світі.

22. У стародавніх греків одночасне благородство особистості плюс краса та фізична досконалість тіла людини це:

- А) гімнасіархія;
- Б) палестрія;
- Б) калокагатія;
- В) гюмнастика.

23. Однією з основних тенденцій, які визначають на сучасному етапі розвиток спорту вищих досягнень, є:

- А) його комерціалізація;
- Б) сучасний медико-біологічний контроль;
- В) професіоналізація спорту вищих досягнень;
- Г) високий рівень матеріально-технічної бази.

24. Якими організаціями (за висновками МОК із допуску) повинен санкціонуватися допуск спортсменів на олімпійські ігри та Чемпіонати світу:

- А) спортивними Міністерствами;
- Б) Федераціями;
- В) Національними олімпійськими комітетами країн;
- Г) Урядом країни.

25. Найполітизовані Олімпійські ігри в історії сучасного людства (коли спорт і самі Ігри було використано у політичних цілях):

- А) Берлінські Олімпійські ігри у 1936 році;
- Б) Мюнхенські Олімпійські ігри у 1972 році;
- В) Московські олімпійські ігри 1980 році;
- Г) Лос-Анжелівські Олімпійські ігри у 1984 році.

26. Історичне виникнення поняття «допінг»:

- А) це слово використовували для позначення напою, який вживали племена в Південній Африці під час релігійних церемоній;
- Б) винахід солдатів – при важкому пораненні використовувались знеболювальні;
- В) винахід японців – при спеціальної консистенції алкогольних виробів отримували знеболювальні краплі;
- Г) винахід, який став результатом розвитку спорту на сучасному етапі.

27. Скільки максимальних покарань передбачає Міжнародний олімпійський комітет за порушення під час проведення Олімпійських ігор:

А) півроку за перше порушення, три роки за друге і довічна заборона за третє порушення;

Б) три місяці за перше порушення; два роки за друге і довічна заборона за третє порушення;

В) два роки за перше порушення, п'ять років за друге порушення і довічна заборона за третє порушення;

Г) три роки за перше порушення і довічна заборона за друге порушення.

28. Принциповою особливістю Олімпійського спорту є:

А) досягнення найвищого спортивного результату;

Б) наявність змагальної діяльності спортсменів і специфічної (спортивної) підготовки до неї;

В) розвиток міжнародного співробітництва і взаєморозуміння;

Г) отримання прибутку.

29. Ключова роль у формуванні української моделі реалізації олімпійської освіти належить Національному університету фізичного виховання й спорту нашої країни а також:

А) ОКОІ;

Б) (ОАУ);

В) НСК «Олімпійський»;

Г) ІСКУ.

30. Самий комерційний олімпійський вид спорту:

А) футбол;

Б) легка атлетика;

В) художня гімнастика;

Г) гандбол.

IV. ГЛОСАРІЙ

«А»

Агон – змагання, гра, турнір, свято.

Антидопінгова комісія – орган, основна діяльність якого спрямована на пропаганду здорового та чесного спорту, просвітницьку та інформаційну роботу, спрямовану на протидію вживанню допінгу. Основними завданнями комісії є охорона здоров'я спортсменів й захист їхнього права на участь у змаганнях, вільних від допінгу, відвертання й виявлення порушень антидопінгових правил.

Антидопінговий контроль – це система спеціальних заходів, спрямованих на виявлення прийому допінгів учасниками змагань із накладенням на викритих в прийомі допінгу спортсменів та їхніх тренерів, керівників, лікарів команд відповідних санкцій.

«Б»

Берейтор – учитель верхової їзди в середні віки.

«В»

Загальна історія фізичної культури і спорту – розділ історії ФКіС, присвячений історії ФКіС у різних регіонах світу з прадавніх часів до теперішнього часу (Стародавній світ, Середні віки, Новий час, Новітній час).

Військово-фізична підготовка (ВФП) – підготовка, спрямована в цілях розвитку фізичних, морально-вольових та психологічних якостей, оволодіння основними руховими уміннями та навичками, укріплення здоров'я й гартування, вдосконалення знань та умінь в організації та проведенні масової спортивної роботи.

Військово-фізичне виховання (ВФВ) – процес формування фізичної культури особи та здатності спрямованого використання різноманітних засобів фізичної культури, спорту й туризму для збереження й зміцнення здоров'я, психофізичної підготовки та самопідготовки до професійної діяльності.

«Г»

Гімнастична система Нового часу – заняття гімнастикою, що виникло в країнах континентальної Європи, мають загальну основу та своєрідність тієї країни, де вони створювалися. Поняття «гімнастика» в Новий час включало гімнастичні вправи на снарядах й без снарядів, а також інші види вправ (біг, стрибки, боротьба, катання на лижах й ковзанах, прийоми нападу та захисту та ін.). Найбільш відомі гімнастичні системи - німецька, французька, шведська, сокольська.

Гуманізм (від лат. *humanitas* – «людяність», *humanus* – «людяний», *homo* «людина») – світогляд, в центрі якого знаходиться ідея людини як вищій цінності; виникло як філософська течія в епоху відродження. Гуманізм затверджує визнання цінності людини як осіб, його права на вільний розвиток та прояв своїх здібностей, затвердження блага людини як критерію оцінки громадських стосунків.

Гуманістичне виховання – процес формування гуманних якостей особи, який надає людині можливість відчувати себе морально, соціально, політично й юридично працездатним й захищеним. Одне з основних завдань гуманістичного виховання – формування таких якостей, як гуманність, доброта, справедливість, емпатія або сприйняття внутрішнього світу іншої людини, його емоцій і почуттів як своїх власних.

«Д»

Рух «Спорт для всіх». Концепція руху «Спорт для всіх» базується на дуалістичному підході просування спорту, як природного (природнього) права людини з одного боку та спорту як способу поліпшення фізичного здоров'я і придбання певних соціальних вигод – з іншою.

Добровільне спортивне товариство (ДСТ) – суспільство, що об'єднує трудящих і молодь, що вчиться, займаються фізкультурою, спортом і туризмом; через свої первинні організації(колективи фізичної культури на підприємствах, в установах, колгоспах, радгоспах, учбових закладах та ін., а

також спортклуби), вирішальне завдання розвитку масової фізичної культури, спорту та туризму.

Допінг. Під допінгом у спорті розуміють введення в організмі спортсмена в процесі підготовки до змагання або в процесі змагання фармакологічних засобів, сприяючих штучному підвищенню спортивного результату. Вживання допінгу створює умови для нерівної боротьби в спорті, порушує його моральні та етичні основи, а головне – наносить шкода здоров'ю спортсменів. Допінг штучно стимулює організм, викликає не економну його діяльність при фізичних навантаженнях, дає граничну напругу функцій та виснаження енергетичних ресурсів, призводить до фізичного перенапруження й патологічних станів. Після короткочасного підвищення функцій настає їх різке пригнічення та падіння працездатності. Ряд цих засобів викликає психічну залежність аналогічно наркотикам. Із споживанням допінгу пов'язані випадки смерті спортсменів на змаганнях або незабаром після їх проведення.

«Е»

Елланодік – суддя-розпорядник на Старогрецьких Олімпійських змаганнях.

«І»

Історія – це наука, що вивчає всілякі джерела про минуле для того, щоби встановити послідовність подій, історичний процес, об'єктивність описаних фактів і зробити висновки про причини подій.

Історія фізичної культури і спорту – це наука про закономірності виникнення й розвитку ідей, засобів та методів фізичної культури та спорту у зв'язку з економічними, політичними й культурними умовами життя суспільства. Історія простежує еволюцію виникнення й розвитку фізичної культури з прадавніх часів і до наших днів.

«Л»

Любительський спорт – спортивна діяльність, що не приносить матеріальної вигоди. Поняття «Любительський спорт» виникло у кінці XIX століття. Статус любительського спорту був проголошений із метою розмежування членів аристократичних спортивних кругів та спортивних фахівців, працюючих тренерами і викладачами, другі, отримуючи зарплату за спортивну діяльність, були віднесені до професіоналів.

Люцернський спортивний інтернаціонал (ЛСІ) – міжнародна спортивна організація, що об'єднувала робочих капіталістичних країн(створена в липні 1921 р.).

«М»

Масовий спорт – спорт для всіх, дає можливість мільйонам людей удосконалювати свої фізичні якості й рухові можливості, зміцнювати здоров'я та подовжувати творче довголіття.

Міжнародна Олімпійська академія (МОА) – організація, відповідальна за реалізацію освітніх та виховних завдань олімпійського руху, заснована в Олімпії для «підтримки та пропаганди олімпійського духу».

Міжнародний олімпійський комітет – найвищий керівний орган олімпійського руху й вища інстанція щодо вирішення всіх питань сучасних Олімпійських ігор.

Міжнародна спортивна федерація (МСФ) – найвищий міжнародний орган управління окремими видами спорту.

Міністерство спорту – виконавчий орган державної влади, що здійснює функції у сфері фізичної культури, спорту й молодіжної політики. Здійснює свою діяльність у взаємодії з органами державної влади, органами місцевого самоврядування муніципальних утворень, організаціями, громадськими об'єднаннями, громадянами.

«Н»

Національний олімпійський комітет (НОК) – організація, метою якої є розвиток та захист олімпійського руху й любительського спорту. НОК

направляє свою діяльність на розвиток і заохочення фізичного, морального і культурного виховання молоді своєї країни для формування її характеру, зміцнення здоров'я і високого цивільного духу.

«О»

Освіта – цілеспрямований процес і досягнутий результат виховання та навчання в інтересах людини, суспільства, держави, що супроводжується констатацією досягнення громадянином (що навчається) встановлених державою освітніх рівнів. Рівень загальної та спеціальної освіти обумовлюється вимогами виробництва, станом науки, техніки й культури, а також громадськими стосунками. Також освіту можна визначити, як цілеспрямовану пізнавальну діяльність людей з отримання надійно встановлених, істинних наукових знань, що вважаються, або належних бути всюди вживаних знань, що нехай навіть суперечать істині, але встановлених в якості обов'язкової норми писаними та неписаними законами та нормами суспільства; а також умінь, або з вдосконалення знань та умінь.

Олімпіада – 4-річний проміжок часу між Олімпійськими іграми.

Олімпізм – це громадське явище, пов'язане з участю в олімпійському русі й підтримкою його. Під поняттям «олімпізм» мається на увазі філософсько-моральна основа олімпійського руху. Вона визначає найважливіші принципи організації і використання Олімпійських ігор для вирішення гуманістичних, загально-соціальних завдань. Головні ідеї олімпізма розкриті в олімпійському символі і девізі. Основоположник сучасного олімпійського руху П'єр де Кубертен підкреслював, що «олімпійська ідея спрямована на; збереження рівноваги між розумом і тілом, оскільки ця ідея намагається сконцентрувати в промінь, що світить, усі моральні цінності, необхідні для вдосконалення людини».

Олімпійська хартія – документ, у якому викладені засадничі завдання і принципи діяльності Олімпійського комітету Зведення основних принципів і цілей міжнародного олімпійського руху сучасності прийняте Міжнародним спортивним конгресом 1894 роки в Парижі.

Олімпійська символіка й атрибутика – атрибути Олімпійських ігор, використовувані міжнародним олімпійським комітетом для просування ідеї Олімпійського руху у всьому світі. До олімпійських символів відносяться прапор(кільця), гімн, клятва, гасло, медалі, вогонь, оливкова гілка, салют, талісмани, емблема. Всяке використання олімпійських символів у комерційних цілях заборонене Олімпійською хартією.

Олімпійські ігри (агони) Древньої Греції – спортивні змагання, що є важливою частиною всебічного розвитку людини. Проводилися в західній частині Пелопоннеського півострова на території міста-полісу Еліда в містечку Олімпія біля підніжжя гори Кронос в долині річки Алфей 1 раз у чотири роки (перші відомі історії Ігри відбулися в 776 р. до нашої ери).

Олімпійські ігри (сучасні) (літні й зимові) – найбільші міжнародні комплексні спортивні змагання, які проводяться кожні чотири роки. Традиція, що існувала в Древній Греції, була відроджена у кінці XIX століття французьким

Олімпійський рух – цей громадський рух, ґрунтований на принципах, ідеях та ідеалах олімпізму, що об'єднує у своїх рядах організації та людей, незалежно від їхнього соціального положення, політичних й релігійних поглядів, расової приналежності, статі і віку, сприяючих розвитку спорту.

Олімпійська освіта – освіта, мета якої – залучення дітей й молоді до ідеалів і цінностей олімпізму, в системі освіти, виховання та навчання підростаючого покоління. У багатьох країнах реалізуються програми олімпійської освіти для школярів, студентів, інших груп дітей і молоді.

Олімпіонік – чемпіон Олімпійських ігор Древньої Греції.

«П»

Параолімпійський рух – соціальна течія, є різновидом Олімпійського руху для людей з обмеженими можливостями.

Параолімпійські гри – найбільші міжнародні спортивні змагання для людей із фізичними недоліками, обмеженими можливостями. Є другими по масштабу та значущості після Олімпійських ігор світовим спортивним

форумом. Термін «параолімпійські» щодо змагань спортсменів-інвалідів став офіційним в 1988 р. Назва походить від грецького приводу «para» («біля» або «поряд») та слова «олімпійські». Літні Параолімпійські ігри проводяться з 1960, зимові – з 1976 р.

Професійний спорт – спортивна діяльність, що приносить матеріальний дохід. Виник у кінці XIX століття разом із любительським. Спортсмени-професіонали не допускалися до участі в Олімпійських іграх.

«Р»

Рицарська система фізичного виховання – система фізичного виховання феодалів у середньовічній Європі, що носила суто військовий характер та полягала у володінні сім'ю рицарською доблестю: верхова їзда, фехтування, полювання, плавання, стрільба з лука, гра в шахи, складання віршів.

Рицарський турнір – своєрідна форма спортивних змагань, що проводиться в цілях перевірки військово-фізичної підготовленості лицарів у середні віки. «Жут» або «Тьост» – поодинокий турнір, «Бухурд» – масовий турнір.

«С»

Скаутські загони – молодіжні організації, що виникли в Англії у кінці XIX століття, основне завдання яких полягало в моральному вихованні і фізичному розвитку молоді до 17 років. «Скаут» – розвідник.

Спорт – складова частина фізичної культури. Це власне діяльність змагання і підготовка до неї. У ній яскраво проявляється прагнення до перемоги, досягнення високих результатів, мобілізація фізичних, психічних й моральних якостей людини. Спорт потрібний для того, щоби впливати на суспільство.

Спорт вищих досягнень – це єдина модель діяльності, за якої у видатних рекордсменів функціонування майже усіх систем організму може проявлятися в зоні абсолютних фізичних й практичних меж здорової людини.

Мета спорту вищих досягнень – досягнення максимально можливих спортивних результатів або перемог на найбільших спортивних змаганнях.

Спортивне виховання – соціально-педагогічний процес, спрямований на зміцнення здоров'я, гармонійний розвиток форм й функцій організму людини, його фізичних здібностей та якостей, на формування й вдосконалення рухових навичок та умінь, необхідних у побуті й продуктивній діяльності, та зрештою – на досягнення фізичної досконалості.

Спортивний рух – ця соціальна течія, спортивна практика у сфері масового спорту та спорту вищих досягнень, пов'язане із спортивною діяльністю, таке, що об'єднує спортсменів усіх територій і континентів.

Спортивно-ігрова система – системи, що виникли в Новий час, основу яких складала вправи, що містять елементи змагань і спрямовані на досягнення кращих результатів. Їхньою фактичною основою служили фізичні вправи та ігри, що існували серед народів різних країн.

Старогрецька агоністика – важливий елемент культури Древньої Греції, що включає гімнастичні агони та мусичні змагання (змагання в області музики, танців, поезії).

Старогрецька гімнастика – система вправ, що складається з трьох розділів: палестрики, орхестрики та ігор. У розділ «Палестрика» входили пентатлон, панкратіон, плавання, кулачний бій, верхова їзда, стрільба з лука та ін. «Орхестрика» – танцювальні вправи, що виконуються під музику. «Ігри» – різні вправи з палицею, кулею, м'ячем та ін.

«Т»

Теорії походження фізичних вправ та ігор – наукові погляди на походження ігор і фізичних вправ(найвідоміші: біологічна (чи ігрова), культова і трудова).

Турнер – людина, що займається фізичними вправами на спеціально обладнаному гімнастичному майданчику – «турнплаце» (поняття виникло в Німеччині на початку ХІХ століття).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вербицький В. А. Історія фізичної культури та спорту в Україні: [навчальний посібник]. Миколаїв. ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. 340 с.
2. Винничук Олег. Історично-педагогічні аспекти розвитку фізичної культури. Тернопіль. АСТОН, 2001. 404 с. АСТОН, 2001. 404 с.
3. Олимпийский спорт: в 2 Т. В.Н. Платонов, М.М. Булатова, С.Н. Бубка [и др.]; под общ. ред. В.Н. Платонова. К. Олимп. Л-ра, 2009. Т 1. 736 с.
4. Олимпийский спорт: в 2 Т. В.Н. Платонов, М.М. Булатова, С.Н. Бубка [и др.]; под общ. ред. В.Н. Платонова. К. Олимп. Л-ра, 2009. Т 2. 696 с.
5. Президенти Міжнародного олімпійського комітету. Життя та діяльність. Під заг. ред. М. Булатової. К. Олімпійська академія України, 2001.
6. Солопчук М.С. Історія фізичної культури та спорту. Кам.-Под.: Абетка, 2001. 136 с.
7. Солопчук М. С. Олімпійська освіта. Кам'янець-Подільський. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. – 176 с.
8. Пангелова Н. Є. Історія фізичної культури: навчальний посібник. Київ, 2007. 288 с.
9. Степанюк С. І., Гречанюк О. О., Маляренко І. В. Методичний посібник для вивчення дисципліни «Історія фізичної культури» за блочно-модульною системою: Для студентів денної та заочної форми навчання факультету фізичного виховання та спорту. Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. 236 с.
10. Школа О. М., Золочевський В. В. Історія фізичної культури. За вимогами кредитно-трансферної системи: Навчальний посібник / За ред. О.М. Школи. Харків, ХГПА, 2013. 217 с.